

ENERGIE STRIJD

Doe mee met de landelijke
Energiesrijd zorghuizen

Bespaar
€10.000 tot
€15.000 in 1
winter

Nu tijdelijk
met voucher
voor €2.500,
wees er
snel bij!

Zorgorganisaties reiken kabinet de hand

LANDELIJKE ENERGIESTRIJD

VOOR 10-15% BESPARING OP ENERGIEKOSTEN

accolade

Brabant Zorg

laurens

Accolade Zorg

SUR

Dijklander Ziekenhuis

wellèr

Habion

Lele zorggroep

Aafje

aveleyn

Het Laar

ALF

40 PUNTENPLAN
NAAR 25% CO₂ REDUCTIE IN 2020

#Hetkanalsjehetwilt

urgenda

Creëer draagvlak onder bewoners en personeel voor verduurzaming. Doe mee (helemaal coronaproof)!

Sinds 2013 organiseert Urgenda al de Energiestrijd voor zorghuizen. In 1 winterseizoen bespaart een zorghuis dan 10 tot 15% energie, zonder dat het zorghuis investeringen hoeft te doen. De besparing is vaak blijvend en met het uitgespaarde geld kunnen eventueel andere maatregelen genomen worden, zoals het plaatsen van ledlampen of andere energiebesparende maatregelen die wel een (kleine) investering vergen. Het jaar daarop is de energierekening nog lager. En de uitstoot dus ook.

De Energiestrijd is dan ook een van de maatregelen in het 54-puntenplan, waarmee Urgenda de Nederlandse overheid helpt om op korte termijn zoveel mogelijk CO₂ te reduceren zoals is geëist door de Hoge Raad.

Urgenda doet de begeleiding van de Energiestrijd vaak kostendekkend of legt daar zelf wat geld op toe. Het ministerie steunt gelukkig dit jaar de Energiestrijd in zorghuizen. U kunt een voucher krijgen van €2.500 euro, wat de helft van de kosten om mee te doen, dekt.

Het bespaarde geld komt ten goede aan uw zorghuis; een dagje uit met z'n allen, de aanschaf van een hometrainer... u bepaalt, samen met uw bewoners, waarvoor u het bespaarde geld voor wilt gebruiken.

Iedereen kan meedoen en zijn steentje bijdragen. Het is leuk en het levert ook nog eens geld op! Meer dan 70 zorghuizen zijn u al voorgegaan, doet u mee dit jaar? Tot ziens!

Marjan Minnesma
Directeur Urgenda

1. WAT IS DE ENERGIESTRIJD?

De Energiestrijd is dé leuke wedstrijd waarin zorghuizen tijdens de koude wintermaanden zoveel mogelijk energieverstopping voorkomen. Geen zorgen, kou lijden is hierbij niet inbegrepen: behoud van comfort staat bij de Energiestrijd hoog in het vaandel.

Sinds 2012 zorgt de Energiestrijd voor bewustwording en gedragsaanpassingen ten aanzien van energiegebruik in zorghuizen. De kracht van deelname is dat er meer draagvlak en enthousiasme ontstaat onder personeel en bewoners voor het nemen van (verdere) duurzame maatregelen. Inmiddels hebben al meer dan 70 zorghuizen meegedaan en zien we een gemiddelde besparing van €10.000 - €12.000 per winter per zorghuis.

Techniek én gedrag

Om te verduurzamen zetten veel zorghuizen in op nieuwe technieken. Dit is een goede eerste stap, maar op zichzelf niet genoeg. Het succes van deze nieuwe technieken wordt namelijk in grote mate beïnvloed door gedrag. Wij weten dan ook uit ervaring dat bewustwording en gedragsverandering, zowel bij personeel als bij bewoners en bezoekers, heel belangrijk zijn om energie te kunnen besparen. Dat helpt om nieuwe technieken effectiever toe te passen en dat zie je in de resultaten terug. Tijdens de Energiestrijd is er aandacht voor beide elementen; techniek en gedrag. Dat is de kracht van de Energiestrijd.

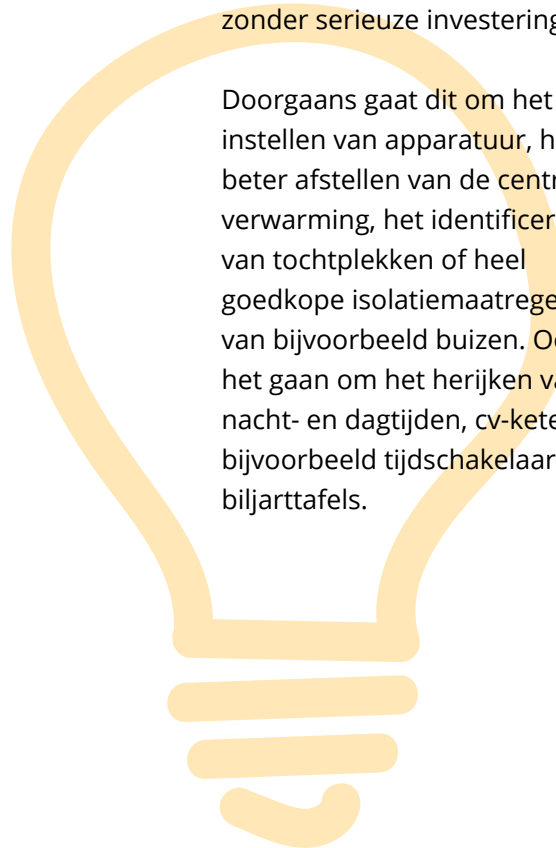
Technische schouw

Aan het begin van de Energiestrijd vindt er in ieder zorghuis een technische schouw plaats. Samen met de technische dienst van de locatie kijken technische experts van Urgenda naar wat er verbeterd kan worden aan de warmte-installatie en andere energieslurpende apparaten zonder serieuze investeringen.

Doorgaans gaat dit om het anders instellen van apparatuur, het beter afstellen van de centrale verwarming, het identificeren van tochtplekken of heel goedkope isolatiemaatregelen van bijvoorbeeld buizen. Ook kan het gaan om het herijken van de nacht- en dagtijden, cv-ketels of bijvoorbeeld tijdschakelaars op de biljarttafels.

Activiteiten

Het grootste deel van de activiteiten in de drie maanden is gericht op gedragsverandering: zelf samen energie besparen. Met speciale acties en activiteiten worden bewoners en medewerkers, maar ook bezoekers en familieleden, geïnformeerd en betrokken bij de Energiestrijd. Door energiebingo's, energiekruiswoordpuzzels en allerlei concrete activiteiten raken deelnemers steeds meer vertrouwd met energiebesparingsmaatregelen. Op deze manier wordt het vooral leuk om zo veel mogelijk te besparen!

Nulmeting & communicatie

De wedstrijd begint met een nulmeting: hoeveel energie gebruikt uw zorghuis nu? Daartoe wordt gekeken naar oude energierekeningen, tussenmeters en alle andere gegevens die aanwezig zijn.

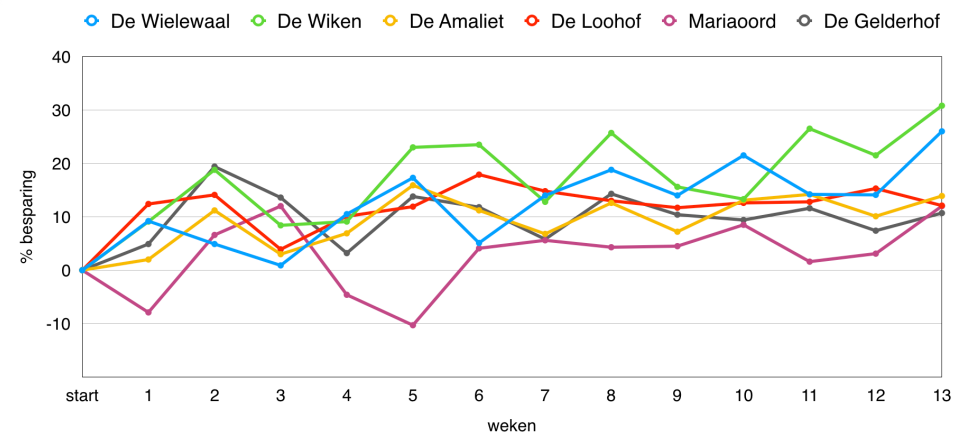
De wedstrijd gaat niet over wie uiteindelijk de laagste energierekening heeft, maar wie procentueel het meest bespaart. Bij oude gebouwen zien wij vaak grote besparingen.

Wekelijks worden de besparingen (gas en elektra uitgedrukt in euro's en kilogram CO₂) medegedeeld. Tevens krijgt elk zorghuis wekelijks een individueel voortgangsrapport. De besparingen worden uiteindelijk uitgedrukt in percentages, zodat het in één oogopslag duidelijk is hoe het zorghuis ervoor staat. De besparingen worden ook zichtbaar gepresenteerd bij de entree van ieder zorghuis om zo de competitie levendig te houden, zoals hier in zorghuis De Wiken.

Met behulp van de wekelijks aangeleverde data maakt het team van de Energiestrijd iedere week bekend hoeveel ieder zorghuis heeft bespaard en wie aan kop ligt in de race. De ervaring leert dat men steeds fanatieker wordt naarmate de wintermaanden vorderen.

Hieronder ziet u een voorbeeld van het energieverbruik in zes zorghuizen gedurende de Energiestrijd '19-'20.

Begeleiding Urgenda

Urgenda ondersteunt de zorghuizen met het organiseren van de Energiestrijd en helpt mee met het opstellen van het strijdplan. Daarnaast voeren we samen met de technische dienst op locatie de technische schouw uit en delen we diverse materialen uit om de het proces te ondersteunen; zoals posters, energiequizvragen, ambassadeurs-speldjes, energiebingo's, kierenjacht, energiemeter waarop de stand c.q. bespaarde euro's bijgehouden kan worden.

**De Energiestrijd
gaat gepaard met
veel muziek!**

Muziektour

Muziek en energie gaan goed samen. Urgenda organiseert daarom als opwarmertje de Energieke Muziektour om zo veel mogelijk zorghuizen te inspireren en enthousiasmeren voor de Energiestrijd. Zangers Syb van der Ploeg (bekend van De Kast) en Leoni Jansen & Jeroen Kramer gaan dit jaar langs diverse zorghuizen om een geweldig optreden te geven.

Lentebal

Het winnende zorghuis wint een geheel verzorgd Lentebal! Samen met Het Danspaleis bezorgen we iedereen in het zorghuis een onvergetelijke middag.

2. ERVARINGEN

Meer dan 70 zorghuizen hebben in de afgelopen jaren meegedaan aan de Energiestrijd. Hierbij de ervaringen van een aantal deelnemende zorghuizen.

“Tegen zorgdirecties in Nederland zou ik zeggen, er ligt geld en het ligt voor het oprapen. Dus doe mee. Het is niet alleen geld verdienen, het is niet alleen besparen maar het is ook ontzettend leuk voor de bewoners, want men gaat met elkaar de strijd aan”

- Peter Boerenfijn, Bestuurder woningcorporatie Habion

“We merken dat het wedstrijd element ons uitdaagt en de “fun”-factor maakt het ook gewoon leuk. Uiteindelijk gaan we toch kijken wie de beste resultaten heeft.”

- Anita van Hoof, manager locatiegroep & voorzitter van de regiegroep duurzaamheid BrabantZorg

“Voor mij is het heel gewoon en niets nieuws om mee te doen; vroeger verspilde je toch ook geen energie? Als ik naar beneden ga en mijn woning verlaat, doe ik altijd eerst de verwarming uit!”

- Bewoonster en ambassadeur mevrouw Van Riel, zorghuis Het Laar, Tilburg (rechts op de foto)

“Het woord energie zegt het al: het gaf ons heel veel energie om mee te doen. Maar wat nog misschien wel belangrijker is: we hebben geholpen de toekomst beter te maken. Met de CO2 die we bespaard hebben, hebben we klimaatverandering in kleine schaal weten te verminderen. En dat is wat we uiteindelijk allemaal moeten doen! – zegt hij dit ook in het filmpje? Dan is het oke.”

- Adrie van Osch, Lid Raad van Bestuur BrabantZorg

“Wij wilden winnen! Tijdens de Energiestrijd werden wij Bon & Jell het energiestel en gaven veel medewerkers en bewoners tips om energie te sparen. Door de leuke borden waar we tips van de week op schreven was het heel zichtbaar en herkenbaar voor de bewoners”

- Energiecaptains Bonny en Mariëlle, zorghuis Het Laar, Tilburg

“Wij hebben heel veel leuke activiteiten georganiseerd en bewoners vonden het fantastisch. Bijvoorbeeld de Drumble Dance om 'energiek te starten' in zorghuis Amaniet.”

- Energiecaptain Tirza, Zorgorganisatie Noord-west Veluwe, Ermelo

“De gordijnen hang ik 's avonds niet voor de verwarming, maar achter de verwarming. Zo geniet ik een stuk meer van de warmte.”

- De heer Meinster, bewoner zorghuis Blijdorp, Rotterdam

3. PLANNING, WAT & WANNEER?

September 2020

Muziektour & inschrijven

Tijdens de Muziektour 2020 zullen Syb van der Ploeg, Leoni Jansen en Jeroen Kramer dit jaar een aantal zorghuizen verrassen met muziek en gezelligheid!

De Muziektour wordt georganiseerd om meer aandacht te geven aan de Energiestrijd '20-'21 en om zorghuizen te inspireren om deel te nemen.

Oktober 2020

Inschrijven

Tot en met oktober 2020 kunnen zorghuizen zich aanmelden voor de Energiestrijd.

November 2020

Technische schouw & strijdplan

Alle deelnemende zorghuizen maken kennis met Urgenda. De technische schouw wordt ingepland en er wordt een strijdplan gemaakt en alle bewoners worden geïnformeerd over de Energiestrijd.

16 december 2020

t/m 16 maart 2021

Energiestrijd competitie

Energiestrijd periode. De aftrap kan bijvoorbeeld in de vorm van een energiebingo, aangeleverde energiequiz of energieke kerstborrel.

Maart 2021

Het Lentebal

Het zorghuis dat de Energiestrijd '20 - '21 wint, ontvangt een geheel verzorgd Lentebal met o.a. een optreden van Het Danspaleis.

4. HOE DOEN WE MEE & WAT KOST HET ONS?

Teamvorming

De eerste stap is het creëren van enthousiasme. In iedere afdeling binnen het zorghuis is wel iemand die iets met energie of duurzaamheid heeft of meer erover zou willen weten. Het team kan bestaan uit mensen van de zorg, van de technische dienst, vrijwilligers of bewoners. Maar denk ook aan een communicatiepersoon, welzijnscoördinator/ activiteitenbegeleider of/en locatiemanager. Deze personen vormen het team en zijn de energiecaptains van het zorghuis. Door het team zo breed mogelijk vorm te geven heeft iedereen een kleine taak, ± 1 uur per week, waardoor er een leuke integrale samenwerking plaatsvindt op allerlei lagen en afdelingen in het zorghuis met een gemeenschappelijk doel.

Uit de jaarlijkse evaluaties blijkt dat het aanmelden voor de Energiestrijd een drempel was. Veel medewerkers zijn namelijk druk, dus moeten overtuigd worden om mee te doen. Eenmaal met de Energiestrijd begonnen, vindt men het altijd leuk! En na afloop zijn ze trots op wat ze bereikt hebben. Er is namelijk niet alleen veel bespaard, maar ook een sterk saamhorigheidsgevoel gecreëerd.

Ambassadeurs

Ook kunnen actieve bewoners 'energie-ambassadeurs' worden om mee te helpen andere bewoners te informeren en enthousiasmeren voor de Energiestrijd. De energiecaptains organiseren samen met de ambassadeurs (aangeleverd) materiaal en

activiteiten zoals energiebingo's, energiequiz of kruiswoordpuzzels voor zorgverlenend- en zorgondersteunend personeel of bewoners. Ook concrete tips of aanwijzingen worden door ons verstrekt en kunnen op posters gedeeld worden binnen het zorghuis.

Uiteindelijk zorgt de Energiestrijd voor meer draagvlak en bewustwording binnen het zorghuis voor het nemen van (verdere) duurzame maatregelen.

Kosten

Voorheen waren de kosten €4.000 excl. BTW. Deze investering was binnen 1 à 2 maanden, door de gerealiseerde besparingen, terugverdiend. Door enthousiasme en steun van het ministerie van Binnenlandse Zaken, is komend jaar slechts een investering van €1.500 excl. BTW nodig om deel te nemen aan de Energiestrijd. Door deze steun is deelname aan de Energiestrijd extra interessant.

Zorghuizen besparen niet alleen energie, maar daardoor natuurlijk ook (veel) geld. Dit geld komt weer ten goede aan uw bewoners en medewerkers van het zorghuis.

Voordelen

- ▶ 10-15% energiebesparing per zorghuis. Dit levert een besparing op van +/- €10.000 in slechts drie maanden tijd.
- ▶ Concrete invulling verduurzamingsopgave en Green Deal Zorg
- ▶ Ook na de drie maanden structurele energiebesparing.
- ▶ Positieve duurzame actie, in lijn met het klimaatakkoord.
- ▶ Positieve media aandacht voor het zorghuis/zorgorganisatie. Zowel landelijk als in uw eigen regio.

5. DEELNEMERS AFGELOPEN JAREN

6. CONTACT

Bent u enthousiast geworden?

De eerste 40 aanmeldingen
maken aanspraak op een voucher
ter waarde van €2.500, dus wacht
niet te lang!

Neem contact op via

info@energiestrijd.nl

Kijk voor meer informatie op

www.energiestrijd.nl

Urgenda

De Juliana

Nicolaes Maesstraat 2-224

1506 LB Zaandam

Colofon

Tekst:

Christiaan Kuipers, Marieke
Oomen

Vormgeving:

Jessey Woodley, Ilse van den
Dungen

Productie:

Groenprint, Rotterdam

Gedrukt op 100% gerecycled
papier

Copyright: Urgenda, september 2020

